

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/66/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7813203172
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7813203172.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Agnesy Hricovej a členov senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a JUDr. Andrey Mazákovvej v právnej veci navrhovateľky P. M. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v H. na ul. N. č. X proti odporcovi U. M. nar. XX.X.XXXX bývajúcemu v F. na ul. F. č. XXX o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletej U.G. M. nar. X.X.XXXX zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Rožňava zo dňa 31.10.2013 č.k. 7P 123/2013-80 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutých výrokoch o úprave výkonu rodičovských práv a povinností.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom rozviedol manželstvo navrhovateľky s odporcom. Na čas po rozvode mal. U. zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá je oprávnená a povinná maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Odporcu zaviazal prispievať na výživu mal. U. 130 € mesačne od právoplatnosti rozsudku vždy do 15. dňa v mesiaci vopred navrhovateľke. Vyslovil, že odporca sa na čas po rozvode bude stýkať s maloletou neobmedzene na základe dohody rodičov. Návrh odporcu na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti zamietol. Zaviazal navrhovateľku aj odporcu uhradiť trovy znaleckého dokazovania v sume 309,44 € rovnakým dielom v polovici v sume 154,72 € do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet Okresného súdu Rožňava. Rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku proti úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode podal odvolanie odporca s návrhom, aby odvolací súd zmenil rozsudok v napadnutých výrokoch o úprave rodičovských práv a povinností k mal. U. na čas po rozvode tak, že maloletú zverí do jeho osobnej starostlivosti. Poukázal na to, že matka maloletej cestuje za prácou do Rakúska, v čase jej zaneprázdnenosti v dvojtýždňových intervaloch starostlivosť o maloletú zabezpečuje jej 61-ročná matka bez vyššieho vzdelania, ktorá jej nevie poradiť pri štúdiu na vyučovanie a vykonávaní domácich úloh. Nesúhlasil s výškou výživného 130 € mesačne, pretože od rozhodnutia vo veci samej boli dražbou zbavení strechy nad hlavou, bola im doručená záverečná správa o výkone záložného práva pod sp.zn. 0292/5389/2013 zo dňa 16.12.2013, z ktorej sa dozvedel, že ich nehnuteľnosť - rodinný dom v O. F. súp. č. XXX a pozemok o výmere 779 m² bol dražiteľom predaný za sumu 45.300 €, z čoho pre navrhovateľa, t.j. Slovenskú sporiteľňu a.s. zostalo 41.043,33 € a účastníkom zostal ešte nezaplatený zostatok úveru 57.570 €, ktorú doposiaľ s navrhovateľkou Slovenskej sporiteľni dlžia. Uviedol, že s dražbou nesúhlasil, podal návrh na určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby a dom chcel zachrániť tým, že by ho boli prepísali na dcéru a úver splácali spoločne. Poukázal na to, že jeho príjem činí 700 až 800 €, z ktorého uhrádza mesačné nájomné 230 €, výživné pre maloletú 130 €, leasing na auto 200 €, pretože povolaním je rušňovodič, má pohyblivú pracovnú dobu, musí byť v dosahu na telefóne a za prácou musí cestovať

na pracovisko z Rožňavy do Plešivca a prepravovať sa podľa pokynov zamestnávateľa, čo by bez auta nebolo možné a navyše má ďalšie pôžičky v sume 200 €, teda na živobytie mu nezostáva dostatok finančných prostriedkov, preto mu vypomáha jeho mama dôchodkyňa. Z uvedených dôvodov navrhuje, aby bol zaviazaný prispievať na výživu maloletej 60 € mesačne.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení navrhol potvrdiť napadnutý rozsudok v celom rozsahu ako vecne správny a dôvodný. Poukázal na to, že odporca v odvolaní proti rozsudku uvádza výhrady voči zvereniu maloletej do osobnej starostlivosti matky, nenavrhuje však inú úpravu práv a povinností k maloletej. Počas psychologického vyšetrenia pre účely znaleckého posudku akceptoval skutočnosť, že jeho návrh na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti je nereálny. Výšku výživného pre maloletú súd určil s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletej, ako aj podľa schopností, možností a majetkových pomerov rodičov, pričom výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Poukázal na to, že otec počas výkonu kolízneho opatrovníctva k dcére nespolupracoval s kolíznym opatrovníkom, neumožnil previesť sociálne zisťovanie jeho pomerov, nevyužil ponuku sociálneho a psychologického poradenstva, ktoré mu bolo ponúkané listom zo dňa 15.5.2013, nakoľko s matkou maloletej nedokázali vzájomne komunikovať, nedokázali sa dohodnúť na úprave práv a povinností a istú dobu mal problém stretávať sa s maloletou.

Matka vo vyjadrení navrhla potvrdiť napadnutý rozsudok. Poukázala na to, že maloletá zavŕšila 11. rok svojho života a od svojho narodenia bola výhradne starostlivosť o maloletú zabezpečovaná ňou, pričom v tejto starostlivosti jej vypomáhala jej matka. Maloletá ani jeden deň nebola bez jej prítomnosti do času, kým sa nezamestnala v zahraničí. Poukázala na skutočnosť, že o jej zamestnaní sa v zahraničí odporca mal vedomosť a bolo to z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov a bol problém v okolí Rožňavy nájsť také pracovné miesto, ktoré by jej vyhovovalo, nakoľko musela nájsť prácu, aby ráno vedela vypraviť maloletú do školy a poobede ju vyzdvihnúť. Aj v čase manželského spoluzititia odporca mal pohotovostnú pracovnú dobu, nakoľko pracuje na železnici ako rušňovodič - leták a v práci trávil vždy 12 až 16 hodín, niekedy aj viac. Starostlivosť o maloletú zabezpečovala výlučne ona a odkedy začala pracovať v Rakúsku ako opatrovateľka v dvojtýždňových intervaloch, so zabezpečovaním starostlivosti o maloletú jej vypomáhala jej matka. Poukázala na to, že doposiaľ jej starostlivosť, ako aj výpomoc jej matky bola na požadovanej úrovni, jej matka je vo veku 61 rokov a nepotrebuje vyššie vzdelanie na to, aby jej vedela vypomôcť v starostlivosti o maloletú, pričom sa nejedná o žiadnu novú okolnosť, o ktorej by súd prvého stupňa nemal vedomosť. V súčasnosti má prácu na Slovensku, má flexibilnú pracovnú dobu, pracovné cesty si navrhuje sama, väčšinu pracovného času pracuje doma a prácu zabezpečuje formou e-mailov a cez telefón. Pracuje pre jednu stomatologickú firmu, ktorá sa zaoberá výrobou protetiky ako manažérka spoločnosti a spolupracuje tu na Slovensku so zubnými lekármi, teda väčšinu času trávi doma a plne sa venuje domácnosti a maloletej dcére a popri tom si vykonáva svoje pracovné povinnosti. Poukázala na to, že otec s plnením vyživovacej povinnosti mal problémy aj v minulosti, pretože uprednostňoval svoje záujmy pred záujmami maloletej dcéry a aj v minulosti jej vypomáhala finančne jej matka, ktorá v tom čase žila v USA. Poukázala na to, že počas trvania manželstva vlastnili osobné motorové vozidlo značky Volvo, ktoré bolo veľmi dobré, ktoré po rozvoде manželstva odporca vymenil za nové motorové vozidlo priamo zo salónu napriek tomu, že si vyživovaciu povinnosť k maloletej riadne neplnil. Ohľadne dražby nehnuteľnosti sa vyjadrila tak, že k tejto došlo z toho dôvodu, že odporca uprednostňoval vlastné záujmy pred plnením si povinností, celý dom vystaľoval aj s jej osobnými vecami, poškodil rodinný dom, čím znížil hodnotu domu a doposiaľ sa s ňou ohľadne BSM nevysporiadal. Od času, keď sa zamestnala v Rakúsku znášala všetky náklady spojené s užívaním rodinného domu výlučne ona, pretože ona platila elektrinu, vodu, telefón, robila nákupy pre domácnosť a všetky potreby rodiny uspokojovala z vlastných finančných prostriedkov. Odporca ani v minulosti sa nestaral o to, akým spôsobom sa úver spláca a až v priebehu odvolacieho konania prejavil ochotu prepísať rodinný dom na svoju dcéru, čo je dôkazom jeho účelových tvrdení v odvolaní. Od času, keď prestala žiť s odporcom v spoločnej domácnosti zabezpečuje výlučne sama starostlivosť o maloletú, býva s maloletou v podnájme, za ktorý uhrádza 230 € a uhrádza aj spoločné pôžičky. Dôkazom nezáujmu o maloletú je skutočnosť, že odporca v priebehu jedného roka maloletú ani len nenavštívil, žiadnym spôsobom sa o ňu nezaujímal, nezabezpečoval jej potreby a nenavštívil ju ani len v škole, maloletej dcére mobilný telefón odobral s odôvodnením, že ho nepotrebuje, teda maloletá nemá možnosť ani telefonicky sa kontaktovať s otcom v prípade potreby. Z uvedeného dôvodu navrhuje potvrdiť napadnutý rozsudok ako vecne správny.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Výrok rozsudku súdu prvého stupňa o rozvode manželstva navrhovateľky s odporcom nebol odvolaním napadnutý, nadobudol právoplatnosť, preto nebol predmetom preskúmania v odvolacom konaní (§ 206 ods. 2 O.s.p.).

Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých výrokoch o výchove, určení výživného, o styku spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa § 212 ods. 2 písm.a/ O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine a v súlade s § 132 O.s.p. vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto je odôvodnenie napadnutých výrokov presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa vysporiadal so všetkými námietkami otca uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu v prevažnej miere už v priebehu konania na súde prvého stupňa a otec ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by mali za následok iné rozhodnutie. Pokiaľ ide o rozhodnutie, komu bude mal. U. zverená do osobnej starostlivosti, súd prvého stupňa rozhodol správne, ak ju zveril do osobnej starostlivosti matky. Odvolací súd v tejto súvislosti poznamenáva, že maloletá je od predchádzajúceho rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností vykonanej Okresným súdom Rožňava na základe dohody rodičov, ktorú schválil Okresný súd Rožňava dňa 31.3.2011 pod č.k. 7P 91/2011-38, ktorá nadobudla právoplatnosť 18.4.2011 v osobnej starostlivosti matky, ktorá maloletej svojou nepretržitou a systematickou starostlivosťou vytvára stabilné výchovné prostredie nespochybnené kolíznym opatrovníkom ani znalcom ustanoveným v konaní, ktorý zároveň konštatoval upnutosť maloletej na matku, s ktorou prežíva konfliktné situácie a napätý vzťah s otcom a vo vzťahu k otcovi prežíva citový zmätok, vyjadruje strach z neho a z jeho nevhodných vyjadrení a správania. Maloletá pri matke má pocit citového zázemia, bezpečia a istoty a otec svojím nevyspytateľným náladovým a výbušným správaním v nej vyvoláva zmätok, zmiešané emócie, preto znalec skonštatoval, že je v záujme maloletej, aby ostala v osobnej starostlivosti matky. V tejto súvislosti odvolací súd zdôrazňuje, že rozhodujúcim hľadiskom pre úvahu o najvhodnejšej úprave osobnej starostlivosti o maloletú zostáva vždy záujem maloletej a v jej záujme nie je, aby bola vyňatá z výchovného prostredia, v ktorom sa nachádza v súčasnosti. Kolízny opatrovník opakovaným šetrením v priebehu prvostupňového aj odvolacieho konania vyslovil požiadavku rešpektovať aktuálne pomery maloletej a zdôraznil, že otec síce v odvolacom konaní vyslovil výhrady voči osobnej starostlivosti matky, avšak nenavrhol inú úpravu, počas psychologického vyšetrenia pre účely znaleckého posudku akceptoval skutočnosť, že jeho návrh na zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti nie je reálny a poukázal na to, že otec počas výkonu kolízneho opatrovníctva nespolupracoval, neumožnil previesť sociálne zisťovanie jeho pomerov, nevyužil ani ponuku sociálneho a psychologického poradenstva, preto odvolací súd po preskúmaní všetkých relevantných skutočností vo vzťahu k predmetu konania dospel k záveru, že v danom prípade neboli splnené zákonné predpoklady pre zmenu výchovného prostredia a úpravy styku, navyše v odvolacom konaní odpadol aj dôvod odvolací otca v tom, že matka nezabezpečuje sústavne starostlivosť o maloletú, pretože vykonáva prácu v zahraničí, ktorá skutočnosť v priebehu odvolacieho konania sa zmenila, pretože zmenila pracovné zaradenie, pracuje na Slovensku, má flexibilnú pracovnú dobu a väčšinu pracovného času trávi v domácom prostredí. Taktiež sa plne stotožnil aj s výrokom o určení výživného a po dôslednom posúdení pomerov účastníkov dospel k totožnému právnomu záveru ako súd prvého stupňa, že výživné 130 € mesačne pre maloletú je vzhľadom na zákonné ustanovenia citované v odôvodnení napadnutého rozsudku a z nich vyplývajúce zásady primerané reálnym zárobkovým schopnostiam a možnostiam odporcu a jeho majetkovým pomerom, z jeho príjmu 700 € špecifikovanom v odvolaní na 800 €, z ktorého uhrádza mesačné nájomné 230 €, leasing na osobné motorové vozidlo 200 € a uhrádza aj ďalšie pôžičky v sume 200 € a býva sám v 2-izbovom byte. Matka s maloletou žije v podnájme v 2-izbovom byte, náklady uhrádza 180 € mesačne a so starostlivosťou o maloletú jej vypomáha jej matka a zo svojho príjmu

750 € zabezpečuje všetky odôvodnené potreby maloletej, ktorá je žiačkou 2. stupňa základnej školy, vo veku intenzívneho fyzického a psychického dospievania, kedy je všeobecne známou skutočnosťou, že odôvodnené potreby detí v tomto veku sú značne zvýšené. Určené výživné súdom prvého stupňa je vzhľadom na zákonné ustanovenia citované v odôvodnení napadnutého rozsudku a z nich vyplývajúce zásady primerané pomerom odporcu berúc do úvahy, že nemá inú vyživovaciu povinnosť, pričom určené výživné zohľadňuje len základnú mieru nevyhnutných potrieb maloletej súvisiacich s bývaním, stravou, ošatením, hygienou a školskými pomôckami, ktoré spontánne uspokojuje navrhovateľka zo svojho príjmu. Vo vzťahu k leasingu a pôžičke, ktorú odporca spláca, odvolací súd poukazuje na ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý plnenie vyživovacej povinnosti k deťom považuje za ich prvoradú zákonnú povinnosť, ako aj na ods. 5 tohto zákonného ustanovenia, v ktorom je výslovne uvedené, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Podľa tohto zákonného ustanovenia je rodič povinný plne rešpektovať vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené a je rovnako povinný využívať všetky svoje možnosti a schopnosti na zabezpečenie dostatočného príjmu na to, aby si mohol vyživovaciu povinnosť k dieťaťu plniť v čo najväčšom rozsahu. Styk odporcu s maloletou bol upravený neobmedzene na základe dohody rodičov v zmysle znaleckého dokazovania a účastníci boli zaviazaní uhradiť trovy znaleckého dokazovania v sume 309,44 € v polovici, t.j. 154,72 € každý z nich do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok súdu prvého stupňa spĺňa základné obsahové náležitosti, najmä zrozumiteľnosť, určitosť a jasnosť a je logickým a právnym vyústením priebehu a výsledkov prvostupňového konania (§ 157 ods. 2 O.s.p.), v dôsledku čoho je odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa v napadnutej časti presvedčivé a preto ani odvolací súd nemal pochybnosti o správnom úprave výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k mal. U., preto v napadnutej časti rozsudok ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil a v odôvodnení sa obmedzil iba na skonštatovanie správneho dôvodu napadnutého rozhodnutia podľa § 219 ods. 2 O.s.p..

O trovách konania odvolací súd nerozhodoval, pretože žiaden z účastníkov náhradu trov konania nežiadal (§ 151 ods. 1, § 224 ods. 1 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.